

Tapijtkevers

De volwassen exemplaren zijn vaak kleurrijk of hebben een duidelijk bandenpatroon van schubjes of haartjes. De larven kenmerken zich door karakteristieke pijlhaartjes. In vroeger tijden leefden ze al samen met ons; ze ontwikkelden zich op dierlijke resten, zoals voedselrestanten en dierenhuiden. Tegenwoordig komen we ze in elk gebouw tegen, want ook nu vinden ze bij ons voldoende dierlijk materiaal om zich te kunnen ontwikkelen.

Spekkever of tapijtkever?

Tapijtkevers behoren tot een onderfamilie van de spektorren (Dermestidae). Deze onderfamilie wordt Megatominae genoemd. De meest bekende soorten behoren tot de geslachten *Anthrenus* en *Anthrenocerus*. Ze zijn gemakkelijk te onderscheiden van de spekkevers, zoals de gewone spekkever (*Dermestes lardarius*), die tot de onderfamilie Dermestinae behoren, door hun kleinere afmeting. Tapijtkevertjes zijn over het algemeen maximaal een halve centimeter groot, terwijl de spekkevers groter zijn dan een halve centimeter.

Tekst: Bruce Schoelitz, KAD

Leefomgeving

De larven van tapijtkevers zijn in staat keratine af te breken. Keratine is een taai eiwit dat bijvoorbeeld in onze huid zit. Het zit in de waterafstotende opperhuid, maar ook in nagels, haren, veren en snavels. Hier komt ook de naam tapijtkever vandaan: de larven vreten de basis van de wollen tapijtpolen op, waardoor deze loslaten en het tapijt beschadigd raakt. De volwassen kevers worden aangetrokken door licht. Daarom worden ze vaak gevonden bij het raam. Hoewel verschillende soorten zich zo hebben aangepast aan de omstandigheden in gebouwen dat ze niet meer naar buiten hoeven om de levenscyclus te voltooien, worden ze ook vaak buiten aangetroffen. In de wetenschappelijke naam van meerdere tapijtkevers

is zelfs de naam verwerkt van de plant waarop ze vaak worden gevonden. De gewone tapijtkever, *Anthrenus verbasci*, is bijvoorbeeld vernoemd naar de toortsen (*Verbascum*), een geslacht uit de helmkruidfamilie.

De gewone tapijtkever (*Anthrenus verbasci*)

De larven van de gewone tapijtkever zijn vier tot vijf millimeter lang en hebben een gedrongen vorm. Het lichaam is licht van kleur met donkere strepen op de rugzijde. Aan het achtereind van het lichaam bevinden zich bosjes met lange en korte pijlhaartjes. Als de larve zich bedreigd voelt, rolt hij zich op en steekt deze haartjes omhoog om zich te verdedigen. De ontwikkeling van de larven varieert van negen tot twaalf maanden. Ook het aantal larvale stadia varieert: van vijf tot zestien. Dit is afhankelijk van de temperatuur, de luchtvochtigheid en de kwaliteit van het voedsel. De verpopping vindt bij *Anthrenus*-soorten plaats in het laatste vervellingshuidje van de larve en duurt één (bij hoge temperaturen van circa 30°C) tot ongeveer drie weken (bij circa 18°C). Na de verpopping blijft de volwassen kever een dag tot een week inactief in het pophuidje zitten voordat hij uitvliegt. Bij tapijtkevers die in het veld ontwikkelen duurt de ontwikkeling langer dan hierboven is beschreven. Zij kennen een diapauze. Bij 25°C duurt de ontwikkeling een jaar, bij 15°C zijn er twee diapauzes

Gewone tapijtkever. Foto: André Karwath (CC BY-SA 2.5)

Larve van de gewone tapijtkever. Foto: Bruce Schoelitz, KAD

Reesa vespulae. Foto: Jean-Raphaël Guillaumin (CC BY-SA 2.0)

Australische tapijtkever. Foto: Dick Belgers (CC BY 3.0)

en kan de ontwikkeling twee jaar in beslag nemen. Deze kevers worden aangetrokken tot licht, terwijl de kevers die volledig binnen ontwikkelen lichtschuw zijn. Pas als ze eitjes gelegd hebben, gaan deze op het licht af. Een vrouwtje legt ongeveer veertig eitjes, los of in groepjes, op of bij geschikte broedplaatsen. De eitjes komen bij kamertemperatuur na ongeveer een maand uit. Vrouwtjes kunnen van buiten naar binnen vliegen door open ramen, ventilatieopeningen of koven.

De larven van de gewone tapijtkever kunnen in veel verschillende materialen worden aangetroffen. Ze komen voor in vogelnesten, maar ook in wespennesten en rustplaatsen van vliegmuizen. Ze leven van dood dierlijk materiaal, zoals wol, haar, veren, kadavers en insectencollecties.

De Australische tapijtkever (*Anthrenocerus australis*)

Naast de gewone tapijtkever wordt de Australische tapijtkever ook regelmatig aangetroffen in gebouwen. De larven van de Australische tapijtkever zijn langgerekt van vorm en de duidelijke bosjes pijlhaartjes, zoals de larve van de gewone tapijtkever heeft, ontbreken. Het lichaam is harig met aan het einde opvallend lange haren. Ze zijn ongeveer vier millimeter lang en roodbruin van kleur. De larven van de Australische tapijtkever zijn lastiger van andere keversoorten in deze familie te onderscheiden dan de *Anthrenus*-soorten. De volwassen kever is twee tot drie millimeter lang, donker van kleur en heeft een tekening van lichte haartjes. Deze soort wordt weleens verward met de driebandkever (*Trogoderma angustum*) die een vergelijkbaar patroon heeft van lichte banden. Bij laatstgenoemde is het patroon

echter duidelijker zichtbaar en is het lichaam wat langwerpiger van vorm dan bij de Australische tapijtkever. De larven beschadigen onder meer wol, tapijten, vilt, voorraden van dierlijk materiaal en huiden.

Reesa vespulae

Een andere soort in de onderfamilie van Megatominae die het vermelden waard is, is *Reesa vespulae*. Deze komt niet zo veel voor als de bovengenoemde soorten en de aanwezigheid wordt vaak verbonden aan, zoals de naam *vespulae* al zegt, wespennesten. Deze soort is vanuit Noord-Amerika geïntroduceerd in Europa. De voortplanting kan parthenogenetisch (maagdelijke voortplanting) plaatsvinden. Vrouwtjes hoeven niet te paren om levensvatbare eitjes te kunnen leggen.

Beheersing

Bij overlast en/of schade door tapijtkevers is het van belang dat eerst de bron wordt opgezocht en verwijderd. Dit zijn bijvoorbeeld vogelnesten of dode dieren. Indien de bron materialen betreft die niet geruimd kunnen worden, zoals een insectencollectie, kunnen deze worden ingevroren om zo de eventueel aanwezige eitjes, larven, poppen en volwassen kevers te doden. Twee weken bij een temperatuur van -18°C is ruim voldoende. Ook textiel kan op deze manier behandeld worden, als het niet op 60°C gewassen kan worden. Kan dat wel, dan is tenminste dertig minuten wassen voldoende. Door goed te stofzuigen onder en achter bedden, bankstellen en ander meubilair waar geschikt voedsel zich kan ophopen, worden zowel de bron als de insecten zelf verwijderd.

Zoals gezegd kunnen tapijtkevers in elk gebouw verwacht worden en het aantreffen van een enkel individu is niet direct reden tot het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Indien bestrijding echt nodig is, kan echter een naden- en kierenbehandeling worden uitgevoerd met een daarvoor toegelaten residueel werkend middel. Dit moet worden aangebracht in de schuilplaatsen. Als dat niet mogelijk is (bijvoorbeeld in de spouwmuur of in isolatiemateriaal met dierlijke haren), dan moeten de kieren in de omgeving van de schuilplaatsen grondig worden behandeld. ●